

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

2023.gada 17.janvārī

Nr. 4.2-8e/3/2023

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – ZKP) sēde notiek paralēli - klātienē Rīgā, Republikas laukumā 2, Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) ēkā, 23. stāva zālē un MS Teams platformā. Sēde sākas 17.01.2023. plkst. 10.00. un beidzas plkst. 11:15. ZKP sēdi vada Zemkopības ministrs Didzis Šmits.

Darba kārtība:

1. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 un Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027 pasākumu finansējuma aktuālie jautājumi (informē ZM).
2. BIOR rekomendācija par iespējamo zušu zvejas lieguma laika noteikšanu 2023. gadā saskaņā ar Regulas izvirzītajiem nosacījumiem (informē institūts BIOR).
3. Par ZKP deleģējamo nozares pārstāvi darbam Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas sastāvā (informē ZM).
4. Dažādi

Par piekrastes zvejas kuģu saraksta apstiprināšanu zvejai Baltijas jūrā un Rīgas līcī 2023. gadam (kuģu/laivu dzinēju reģistra datu sakārtošanas prasība) (informē ZM)

Sēdē klātienē piedalās šādi ZKP locekļi:

- D. Šmits – Zemkopības ministrs, ZKP priekšsēdētājs;
N.Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors, ZKP priekšsēdētāja vietnieks;
Ģ. Krūmiņš - Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) direktors;
A.Vaiders – Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas uzraudzības departamenta Dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas nodaļas vadītājs;
A.Bērziņš - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” (turpmāk – institūts “BIOR”) direktors;
G.Abaja – biedrības “Latvijas Lauku forums” pārstāve;
V.Ūlis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
J.Pētersons – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
O.Jankovskis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
M.Stankevičs – biedrības "Kurzemes Zvejnieku asociācija" pārstāvis;

O.Dančauskis – (uz pilnvaras pamata pārstāv J. Dančauski, biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvi);

I.Voits – (uz pilnvaras pamata pārstāv Ē. Urtānu, biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvi);

J. Endele – biedrības "Latvijas Zivrupnieku savienība" pārstāvis;

A.Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;

I.Janeks – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;

M.Ziņģis – biedrības "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" pārstāvis;

A.Cīrulis – biedrības "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome" (biedrība "Mazjūras zvejnieki" pārstāvis;

J.Baltačs – biedrības "Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija" pārstāvis.

Sēdē attālināti MS Teams platformā piedalās:

D.Straubergs - biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" pārstāvis.

Sēdē nepiedalījās šādi ZKP locekļi

M.Veinbergs – Valsts vides dienesta Zvejas kontroles departamenta direktora vietnieks;

A.Bite – biedrības "Rīgas šprotes" pārstāvis.

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki klātienē:

K. Kleins – SIA "Baņķis" pārstāvis;

A. Lapiņš – SIA "Varita" pārstāvis;

J.Lagūns – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;

G. Bergs - biedrības "Kuivižu zvejnieku apvienība" pārstāvis;

I. Tomšone – biedrības "Mazjūras zvejnieki" pārstāve;

L. Jirgens – SIA "Z/s Irbe" pārstāvis;

R.Pētersons – z/k "Grifs" pārstāvis;

K.Gramanis – SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs",

Zivsaimniecības sadarbības tīkla pārstāvis;

A. Neimane-Jordāne - - SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Iekšējo ūdeņu apsaimniekošanas nodaļas vadītāja;

E. Benga - **Agroresursu un ekonomikas institūta pārstāve;**

L. Vītoliņa – **Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes** pārstāve;

M. Šabovičs – **Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes** pārstāvis;

R. Vācers – LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors;

K.Pavlova – LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktora vietniece, Zivsaimniecības daļas vadītāja;

D. Ustups – institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs;

P.R.Krieviņa – Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietniece;

I.Bārtule – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja;

I.Bartkeviča–Eglīte – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākā eksperte;

E.Kubliņa – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;

A.Stahovskis – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecība atbalsta nodaļas vadītājas vietnieks;

Z.Līde – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecība atbalsta nodaļas vecākā eksperte;

I. Mjadeļeca – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecība atbalsta nodaļas vecākā eksperte;

S.Jansone – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja.

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki MS Teams platformā attālināti:

O.Adamenko – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītājas vietiece;

K.Pilskalns - Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecība atbalsta nodaļas vecākais eksperts.

Protokolē:

A.Āboltiņš – Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākais eksperts.

Sēdes gaita:

D. Šmits atklāj ZKP sēdi un aicina apstiprināt pirms sēdes izsūtīto darba kārtību.

ZKP locekļiem nav iebildumu vai citu priekšlikumu par ierosināto darba kārtību. ZKP darba kārtība ir apstiprināta.

1. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 un Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027 pasākumu finansējuma aktuālie jautājumi (informē ZM).

N. Riekstiņš informē par esošo situāciju Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 īstenošanā – gan par jau izmantotajiem līdzekļiem un to sadalījumu pa Eiropas Savienības prioritātēm, gan vēl pieejamajiem līdzekļu atlikumiem un iespējām veikt to pārdali citiem pasākumiem, kur ir vērojama šāda nepieciešamība, kā arī tiktu nodrošināta aizejošā perioda līdzekļu efektīvāka izmantošana aktuālām nozares vajadzībām (prezentācija pievienota šī protokola pielikumā Nr. 1).

N.Riekstiņš atzīmē, ka sakarā ar ārkārtas situācijā (Krievijas izraisītais karš Ukrainā) notikušo būvniecības izmaksu sadārdzinājumu papildus finansējums būtu nepieciešams lielajiem Inovāciju projektiem 1. un 2.prioritātē, lai varētu nodrošināt to īstenošanu atbilstoši plānotajiem projektu mērķiem, kā arī līdzīgā situācijā ir nonākuši vairāki projekti investīciju pasākumā ostās, kur to īstenošanai būtu nepieciešama ostu pasākumā atlikušo līdzekļu attiecīga pārdale.

V. Ūlis uzdod jautājumu vai papildus finansējuma piedalīšana saistībā ar būvniecības projektu sadārdzinājumu būs korekta, salīdzinot ar citiem projektiem, kuros tika atrasti risinājumi, lai tos varētu īstenot, tai skaitā izmaksu palielinājumu sedzot pašam projekta pasūtītājam.

I. Janeks interesējas par aizejošā perioda projektu realizācijas gala termiņu.

N. Riekstiņš paskaidro, ka visiem iesniegtajiem projektiem jābūt realizētiem līdz 2023. gada beigām un projektu īstenotājiem tas skaidri jāapzinās. Lielo projektu būvdarbu sadārdzinājuma pamatotības jautājumu LAD katra projekta pieteikuma gadījumā vērtē individuāli atbilstoši Ekonomikas ministrijas noteiktajām vadlīnijām.

D. Šmits uzsver nozīmīgākos momentus ZM piedāvātajā līdzekļu pārdalē – pāri palikušie līdzekļi izsludināmi un piešķirami tikai ātri īstenojamiem pasākumiem, kurus iespējams paveikt noteiktajā laika periodā. Aicina lielo inovācijas projektu īstenotāju pārstāvjus – institūtu BIOR un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti informēt par projektu realizācijas statusu un iespējamiem riskiem to īstenošanā.

Institūta “BIOR” un **Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes** pārstāvji informē par esošo stāvokli inovāciju centru projektu īstenošanā un izsaka pārliecību, ka projekti tiks veiksmīgi realizēti paredzētajā laikā līdz perioda beigām.

I. Janeks interesējas par to, kā ir paredzēts rīkoties, ja gada beigās tomēr izrādīsies, ka projektu īstenotāji nespēj paveikt solīto un nevar pabeigt iecerētos projektus.

N. Riekstiņš paskaidro, ka LAD rūpīgi seko visu projektu, īpaši finansiāli apjomīgāko projektu, realizācijai, un arī projektu pieteicēji ir aicināti problēmu gadījumā nekavējoties informēt LAD un ZM, lai būtu iespējams vēl meklēt risinājumus finansējuma pārdalei perioda noslēgumā. Tāpēc ZM arī piedāvā visu atlikušo naudu perioda beigās koncentrēt Tirdzniecības veicināšanas pasākumā, kura ietvaros būtu iespēja ārkārtas atbalsta sniegšanai nozarei, ja atbrīvotos pietiekošs finansējuma apjoms, lai šādu pasākumu īstenotu 2023.gadā.

Ģ.Krūmiņš papildina, ka LAD veic nepārtrauktu īstenošanā esošo projektu monitoringu un nepieciešamības gadījumā nekavējoties informēs ZM nepieciešamo risinājumu rašanai.

O. Jankovskis interesējas par atbalsta iespējām zivju uzglabāšanai 2023.gadā.

N. Riekstiņš paskaidro, ka jaunu pieteikumu iesniegšana uzglabāšanas atbalstam būs iespējama pēc šī gada pirmā ceturkšņa un tik ilgi, kamēr pietiks līdzekļu, kuri ir atlikuši minētajā pasākumā. Jāņem vērā, ka visiem projektiem būs jābūt pabeigtiem līdz šī gada beigām, kas nozīmē, ka 4.ceturksnī varēs tikt atbalstīta zivju uzglabāšana, tikai ievērojot šo gala termiņu..

N. Riekstiņš tālāk informē par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027 izsludinātajām un tuvākajā laikā plānotajām projektu iesniegumu iesniegšanas

kārtām. N.Riekstiņš norāda, ka pasākumā par kompensācijām zivsaimniecībai ārkārtas gadījumos saistībā ar Krievijas agresijas Ukrainā izraisītajiem tirgus traucējumiem patlaban pietrūkst līdzekļu kompensācijām par 2022. gada 4. ceturksni un, iespējams, esošais finansējums tikai daļēji nodrošinās 3. ceturkšņa izmaksu segšanu, tādēļ ZM ierosina piedalīt 2 miljonus eiro Ārkārtas atbalsta pasākumam no Tirdzniecības veicināšanas pasākumam paredzētā atbalsta, kuram 2021.-2023.gadā no iepriekšējā perioda līdzekļiem tika papildus iedalīti ap 4 miljoni eiro un bija izsludinātas vairākas projektu iesniegumu iesniegšanas kārtas.

ZKP par darba kārtības 1. jautājumu nolēma:

Atbalstīt ZM izstrādātos priekšlikumus par finansējuma pārdalēm Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 un Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027 ietvaros atbilstoši prezentācijai šī protokola pielikumā Nr.1.

2. BIOR rekomendācija par iespējamo zušu zvejas lieguma laika noteikšanu 2023. gadā saskaņā ar Regulas izvirzītajiem nosacījumiem (informē institūts BIOR).

D. Ustups informē par Briselē panākto politisko vienošanos par ES regulējumu, kas paredz zušu zvejas pilnīgu liegumu laika periodā no 1. oktobra līdz 31. decembrim un, papildus, pēc katras dalībvalsts ieskatiem, laika periodā no 1. janvāra līdz 31. augustam ir nosakāms trīs mēnešu secīgs zušu komerciālās zvejas aizliegums kuram ir jāaptver zušu intensīvākās migrācijas periods jūras ūdeņos. Savukārt atpūtas nolūkos (kas iekļauj gan pašpatēriņa zveju, gan makšķerēšanu) zušu ieguve jūras ūdeņos būs liegta visu 2023. gadu (prezentācija pievienota šī protokola pielikumā Nr. 2).

D.Ustups papildus norāda, ka ICES (Starptautiskā Jūras pētniecības padome) zinātniskais padoms ir bijis daudz striktāks nekā Briselē pieņemtais lēmums, jo zinātnieki piedāvāja vispār aizliegt jebkādu zušu zveju jūras un citos ūdeņos, taču politiskā vienošanās bija citāda, tāpēc, ka vairākās dalībvalstīs zušu zveja ir ļoti nozīmīga zivsaimniecības daļa, atšķirībā no Latvijas, kur tā irniecīga: komerczvejā jūrā tiek nozvejots tikai mazliet vairāk kā 400 kilogramus gadā, savukārt pašpatēriņam nozveja tas nesasniedz pat 50 kilogramus gadā.

Līdz 2023.gada 1.martam katrai dalībvalstij jāpaziņo Eiropas Komisijai papildu noteikto zušu zvejas lieguma laiku. Apkopojot informāciju par zušu jūras migrāciju Latvijā, un, ievērojot Regulas prasības, institūts "BIOR" iesaka 2023. gadā noteikt zušu zvejas 3 mēnešu papildus liegumu laika periodā no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam.

I.Voits vaicā, cik liels ir bijis ieguvums Latvijai, ja no Eiropas fondiem tika ieguldīti vairāki miljoni eiro "stikla" zušu ielaišanai mūsu ūdeņos, taču finansiālā atguve nozveju vērtībā ir minimāla.

D. Ustups paskaidro, ka tika īstenots zušu populācijas atjaunošanas projekts, kura mērķis zušu ielaišanai bija nevis stimulēt zvejas iespējas, bet gan nodrošināt šīs apdraudētās sugas populācijas atjaunošanos. To īstenoja kā globālu projektu visā Eiropā, un tā rezultāti varēs parādīties tikai vēlāk, jo minimāli paiet vismaz astoņi gadi, līdz zuši nobriest un dodas uz Sargasu jūru.

N. Riekstiņš norāda, ka patlaban BIOR veic šī projekta izvērtēšanas fāzi, tādēļ šobrīd arī nenotiek "stikla" zušu ielaišana Latvijas ūdeņos Tālāk tiks spriests par turpmākajiem zušu saglabāšanas pasākumiem, un tiks ņemti vērā ICES un Eiropas Savienības jaunākie atzinumi šajā jomā..

M. Stankevičs vaicā, kādēļ tiek liegta zušu zveja pašpatēriņa zvejniekiem, kuri ir iegādājušies attiecīgos zvejas rīkus (zvejas āķus).

N. Riekstiņš paskaidro, ka pašpatēriņa zveja, tāpat kā maksšķerēšana, ir pieskaitāma atpūtas zvejai, tādēļ to aizliedz pirmo, saglabājot vēl iespēju piekrastes zvejniekiem iegūt zušus kā ļoti vērtīgu piezveju citu sugu zvejā, kas noteikti palielina nozvejas vērtību. ES pieņemot lēmumus par zvejas ierobežojumiem maksimāli cenšas pasargāt maza apmēra piekrastes zvejniekus, kuriem zveja ir iztikas avots, bet ne atpūtas zveju, kurā zivis ir pašpatēriņa, nevis ienākumu objekts.

D. Šmits aicina ZKP atbalstīt institūta BIOR piedāvāto lieguma periodu.

ZKP par darba kārtības 2. jautājumu nolemj:

Atbalstīt institūta BIOR saskaņā ar Eiropas Savienības regulējumu ieteikto zušu zvejas 3 mēnešu papildus lieguma periodu 2023.gadam, nosakot to no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam;

3. Par ZKP deleģējamo nozares pārstāvi darbam Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda uzraudzības komitejas sastāvā (informē ZM);

N. Riekstiņš informē ka 22.12.2022. ZKP sekretariāts saņēma Latvijas Zivsaimnieku asociācijas vēstuli, kurā nākamajam 2021.-2027. gada plānošanas periodam ES fondu Uzraudzības komitejā (turpmāk- UK) kā ZKP pārstāvi biedrība "Latvijas Zivsaimnieku Asociācija" izvirzīja tās pārstāvi Viesturu Ūli.

ZM organizēja ZKP lēmuma pieņemšanu rakstiskās procedūras veidā (23.12. 2022. e-pasts), ierosinot darbā UK saglabāt iepriekšējo ZKP pārstāvi – Viesturu Ūli.

Rakstiskā procedūra noslēdzās bez rezultāta, jo tika saņemts biedrības "Mazjūras zvejnieki" ierosinājums izvirzīt darbam UK citu pārstāvi - Māri Stankeviču. Līdz ar to šis jautājums būtu izskatāms šodienas sēdē (prezentācija par darba kārtības jautājumu pievienota šī protokola pielikumā Nr. 3).

Papildus N.Riekstiņš informē, ka tā kā Finanšu ministrija līdz š.g. 10.janvārim nesaņēma ZKP deleģējumu, tad tā lēmumu par 2021-2027 UK personālsastāvu tā virza

uz apstiprināšanu bez ZKP pārstāvja dalības, un 2023. gada 26. janvāra 2021-2027 UK sēdē ZKP pārstāvis varēs piedalīties tikai kā klausītājs.

M. Stankevičs paskaidro, ka viņš jau iepriekš ir apspriedis šo jautājumu ar V. Ūli un atbalsta viņa kandidatūru. .

A. Cīrulis arī atbalsta V. Ūļa kandidatūru darbam Uzraudzība komitejā un aicina viņu uz ciešāku sadarbību piekrastes zvejniecības jautājumos.

ZKP par darba kārtības 3. jautājumu nolemj:

Darbam Eiropas Savienības fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda Uzraudzības komitejas sastāvā no ZKP virzīt V. Ūli.

4. Dažādi.

4. Par piekrastes zvejas kuģu saraksta apstiprināšanu zvejai Baltijas jūrā un Rīgas līcī 2023. gadam (kuģu/laivu dzinēju reģistra datu sakārtošanas prasība) (informē ZM)

N. Riekstiņš informē par ZM 10.01.2023. pieņemto lēmumu Nr. 4.1-12e/1 “Par rūpnieciskās zvejas kuģu saraksta apstiprināšanu Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos 2023. gadam”.

Viņš norāda ka veidojot zvejas kuģu sarakstu konstatētas nepilnības zvejas kuģu reģistra informācijā, jo daļai no sarakstā iekļautajiem nav norādīts izmantotā dzinēja veids un jauda, bet praksē ir novērota uzkarināmo dzinēju izmantošana. Tas ir pretēji pastāvošajai likumdošanai, kas nosaka, ka komerczvejai piekrastē var izmantot tikai tādas zvejas kuģus, kuru dzinēji (stacionārie vai uzkarināmie) ir reģistrēti Valsts akciju sabiedrībā “Latvijas Jūras administrācija” kopā ar attiecīgo kuģi, un atbilstoši norādīti ministrijas apstiprinātajā sarakstā. Ja dzinēja jauda sarakstā nav norādīta, tad attiecīgais kuģis nedrīkst izmantot nekādu dzinēju – tikai airus (prezentācija pievienota šī protokola pielikumā Nr. 4).

Lai nodrošinātu attiecīgā regulējuma prasības pilnīgu izpildi, ZM sniedz iespēju zvejniekiem (zvejas kuģu īpašniekiem) līdz 2023. gada 30. jūnijam sakārtot valsts akciju sabiedrībā “Latvijas Jūras administrācija” dzinēju (ar maksimālo jaudu līdz 25 kW) reģistrāciju tiem sarakstā iekļautajiem un piekrastes komerczvejā izmantojamajiem zvejas kuģiem, kuriem ZM apstiprinātajā sarakstā nav norādīta dzinēja jauda. Pēc attiecīgās informācijas saņemšanas par izmaiņām kuģa reģistra datos, ZM veiks atbilstošus precizējumus apstiprinātajā sarakstā. Pēc iepriekš minātā termiņa beigām tiem kuģiem, kuriem sarakstā nebūs norādīta dzinēja jauda, nebūs atļauts zvejā izmantot jebkāda veida dzinējus.

I. Voits vaicā kā paredzēts risināt jautājumu par to, ka katrai Eiropas Savienības dalībvalstij noteikts kW limits kuģu dzinēju jaudai, gadījumā, ja izrādīsies ka šis limits nebūs pietikošs, pēc tam kad visi zvejnieki iesniegs informāciju par reģistra datu izmaiņām.

N. Riekstiņš paskaidro, ka Latvijai pieejamais kopējais Eiropas Savienībā noteiktais dzinēju jaudas limits ir pilnīgi pietiekošs, lai varētu nosegt nepieciešamo apjomu, kas rastos pēc piekrastes zvejas kuģu reģistra datu sakārtošanas.

ZKP par darba kārtības 4. jautājumu nolemj:

Pieņemt zināšanai ZM 10.01.2023. pieņemto lēmumu Nr. 4.1-12e/1 “Par rūpnieciskās zvejas kuģu saraksta apstiprināšanu Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes ūdeņos 2023. gadam” un tajā noteikto termiņu, kurā piekrastes komerczvejā iesaistītajiem zvejniekiem, kuru zvejas kuģiem ZM apstiprinātajā sarakstā nav norādīta dzinēja jauda, tiek dota iespēja sakārtot Latvijas Jūras administrācijas reģistrā norādīto zvejas kuģu reģistra informāciju.

D. Šmits slēdz sēdi.
Sēde slēgta plkst. 11.15

Ministrs

D.Šmits

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU